

Algemene beschouwingen CDA Midden-Delfland 2020

De voor ons liggende begroting 2020 is geen leuke begroting en laat zien dat er een aantal moeilijke keuzes gemaakt moet worden. Enerzijds worden wij geconfronteerd met aanzienlijke overschrijdingen in het sociaal domein waarin hoge kosten voor de jeugdzorg opvallen anderzijds door verhogingen van cao-lonen voor personeelskosten. Deze begroting gaat dus over bezuinigingen en dan nog niet eens over de vraag waarop we bezuinigen, maar waarop we niet bezuinigen. Het betekent dat we met tegenzin onvermijdelijke keuzes moeten maken. Ondanks dit gegeven blijven de gestelde doelen in ons verkiezingsprogramma, het coalitieakkoord en het collegeprogramma realistisch en haalbaar.

In al onze keuzes blijft de inwoner van Midden-Delfland centraal staan. Iedereen doet mee, niemand valt tussen wal en schip.

Het CDA wil tevens een woord van dank uitspreken richting ons college en ambtenaren voor de inzet die nodig was om te komen tot deze begroting en voor de getoonde inzet in het afgelopen jaar.

Werken aan de kern

“Werken aan de kern”, is de titel gekozen bij de begroting Midden-Delfland 2020-2023. Een bewuste keuze die aansluit op het door de coalitie opgestelde hoofdlijnenakkoord en collegewerkprogramma, waarvan de titel luidt “Duurzaam vooruit”. Al geruime tijd scoort onze gemeente goed op de diverse lijstjes en geven de meeste van onze inwoners aan dat het hier goed wonen, werken en leven. Ondernemers en agrariërs hebben baat bij het goede economische klimaat in onze gemeente. Midden-Delfland staat er goed op, al zijn we ons ervan bewust dat het altijd beter kan en daar willen wij ons voor de volle 100% voor inzetten.

Er liggen voor Midden-Delfland grote kansen, keuzes die wij maken zijn hierop van grote invloed. Met de oprichting van Puur Midden-Delfland wordt het merk Midden-Delfland beter en scherper in de markt gezet. Dit moet leiden tot kansen voor onze gemeente.

Financieel moeten we een pas op de plaats maken om vervolgens weer stappen vooruit te maken. De kosten van jeugdzorg en stijgende arbeidskosten zorgen ervoor dat we vaak lastige en noodzakelijke keuzes moeten maken om zorg te dragen voor een gezonde financiële huishouding. In grote lijnen kunnen wij ons vinden in de keuzes die gemaakt zijn. Niet tegenstaand heeft het CDA een aantal vragen die beantwoord moeten worden alvorens definitief met deze begroting in te kunnen stemmen.

In de voorliggende begroting moeten veel pijnlijke keuzes gemaakt worden, anders zouden we op een tekort van ruim 2 miljoen afstevenen. Dit betekent dat de zaken die we wel op de oude voet doorzetten ook goed moeten kunnen verantwoorden. Voor het CDA betekent dit, zoals in het coalitieakkoord is opgenomen, de toegevoegde waarde van Cittaslow voor onze inwoners beter duidelijk moet worden. Vanzelfsprekend binnen de bestaande financiële kaders. Graag willen we van het college weten wat zij komend jaar gaan doen om Cittaslow in onze gemeente meer te laten leven.

Bij al het voorgaande is er voor het CDA maar een ding van belang: onze mensen. Bij alle stappen die wij nemen en ons voornemen staat het welzijn van onze inwoners voorop. Jong en oud, vrouw of

man, elke geaardheid. Altijd kijkt het CDA hoe we mensen zo goed mogelijk tot hun recht kunnen laten komen. U kent het credo van het CDA: “niemand tussen wal en schip, iedereen doet mee”.

Speerpunten voor het CDA in 2020:

- Het welzijn van onze inwoners staat bovenaan
- Goed wonen in Midden-Delfland
- Veiligheid door zichtbaarheid
- Een aantrekkelijke leefomgeving, stappen op weg naar een duurzaam Midden-Delfland
- Adequate zorg op het juiste moment voor iedereen die dat nodig heeft
- Economisch aantrekkelijk blijven en een duurzaam toekomstperspectief voor onze agrariërs

Goed wonen in Midden-Delfland

Voor alle drie de kernen zijn er plannen om te komen tot meer vitaliteit. In de kern Maasland worden belangrijke stappen gezet met de verkoop van het oude gemeentehuis, verenigingen die hun intrek hebben genomen in het Trefpunt en er komt grond voor woningbouw vrij. Achter de schermen wordt hard gewerkt om uiteindelijk te komen tot realisering van het centrum Den Hoorn. In Schipluiden krijgen de plannen in het centrum steeds meer concrete vormen. Rondom de verkeersafwikkeling bij de Maaslandse Poort wordt 2020 een belangrijk jaar. Het CDA is benieuwd naar de stand van zaken van de Maaslandse Poort. Het klimaat adaptief inrichten van straten zoals de Plantage, de Lijsterbesstraat en de Anna Cabeljauwlaan bevorderen het leefklimaat in onze dorpen. De oprichting van Puur Midden-Delfland moet ook onze kernen een nieuwe impuls geven door mensen uit de omliggende steden meer naar Midden-Delfland te laten komen.

De woonagenda is leidend bij de plannen om te komen tot het bouwen van 700 nieuwe woningen in onze gemeente. Wij weten dat het college hier met grote ambitie ingestapt is en dat vinden we terecht. Want de dorpen vergrijzen als er geen ruimte komt voor jonge gezinnen en doorstromingsmogelijkheden voor senioren. Bouwprojecten vergen veel tijd, maar wij hopen op voortgang. In heel Nederland wordt gesproken over de stikstofproblematiek. Woningbouwprojecten en particuliere initiatieven komen hierdoor in gevaar of lopen vertraging op. Ook wordt steeds meer duidelijk dat het aanscherpen van de PFAS-normen kan zorgen voor vertraging van bouw- en baggerwerkzaamheden. Kan het college aangeven wat deze stikstof- en PFAS-problemen betekenen voor projecten in onze gemeente? En of dit mogelijke vertraging betekent?

Het voorbereiden van de omgevingswet zal de komende jaren de nodige inspanningen kosten voor onze gemeente. De Gemeenschappelijke Regeling Harnaschpolder lijkt op zijn einde te lopen. De meeste gronden zijn uitgegeven. Kan het college aangeven of afronding van deze GR op korte termijn aan de orde is?

Veiligheid door zichtbaarheid

Ons veilig voelen is een groot goed en niet altijd een vanzelfsprekendheid. Zichtbaarheid op straat van politie en buurtpreventen draagt hieraan bij. Het CDA is dan ook blij met het initiatief van de buurtveiligbus. In de bus kunnen inwoners in gesprek gaan met hulpverleners over veiligheid en worden onder meer preventietips gegeven. Ook zien we dat de buurtpreventieteams bezig zijn met vrijwilligers aantrekken en buurt WhatsAppgroepen aansluiten. Bureau HALT is van toegevoegde waarde zodat jongeren tijdig leren van misdragingen. De CDA-fractie vindt het daarom belangrijk dat de € 10.000, taakstelling die in de begroting ingeboekt staat niet ten kosten gaat van buurtpreventieteams en bureau HALT. Dit conform het collegewerkprogramma waarin staat dat er doorgedaan wordt met structurele ondersteuning van buurtpreventen. Het CDA wil graag van het

college weten hoe ze de beoogde bezuinigingen in de begroting denken te realiseren en tevens het voornemen uit het collegewerkprogramma kunnen handhaven.

Een aantrekkelijke leefomgeving, stappen op weg naar een duurzaam Midden-Delfland

Belangrijk in deze begroting is dat er gewerkt blijft worden aan het terugdringen van de verkeersoverlast in de dorpen. Daarnaast is het ontmoedigen van doorgaand verkeer op onze wegen iets wat het CDA erg aanspreekt. Kan het college aangeven wat de concrete plannen hierbij zijn?

Het CDA wil de komende jaren aandacht vragen om de kwaliteit van de wegen op een verantwoord peil te houden. Verbeteren van de voorzieningen voor fietsers en wandelaars is belangrijk om onze positie tussen de steden gestalte te blijven geven. In de begroting zien we daar op korte en lange termijn maatregelen van terug.

Besparingen op het beheer van de openbare ruimte zorgt voor een vermindering van het kwaliteitsniveau en past niet echt bij onze groene gemeente. Het percentage wegen dat nog aan de kwaliteitseisen voldoet zakt van 94% naar 82%. Dat gaat ten koste van de veiligheid en uitstraling en maakt het er voor mensen slecht ter been minder eenvoudig op. Dat hierop bezuinigd wordt onderstreept nog eens de financiële situatie van onze gemeente. Het CDA kan zich daarom vinden in het voorstel om hiervoor een buffer aan te leggen om onvoorziene situatie af te kunnen dekken. Mochten deze buffers niet nodig zijn dan lijkt het het CDA een goed idee om dit geld te sparen in een mobiliteitsfonds waarmee verkeersknelpunten kunnen worden opgelost. Te denken valt daarbij in ieder geval aan het kruispunt bij de Oude Veiling.

Het CDA staat voor nuchtere kijk op een duurzame leefomgeving. Het terugdringen van CO2 en andere doelen zoals energiegebruik moet in een haalbaar tempo plaatsvinden. Naast een haalbaar tempo is ook de communicatie van belang. Wij willen van het college weten hoe de inwoners van onze gemeente hierin meegenomen worden.

Adequate zorg op het juiste moment voor iedereen die dat nodig heeft

Ook in Midden-Delfland hebben we te maken met grote financiële tekorten in de jeugdhulp. In het afgelopen jaar is er een plan van aanpak gemaakt om de tekorten op zo kort mogelijke termijn te doen verminderen. Het CDA heeft haar vertrouwen hierover uitgesproken en aangegeven dat de toegang tot de zorg zo is georganiseerd dat de jongeren naar de meest adequate zorg op het juiste moment worden geleid: dus "licht" waar het kan en "zwaar" waar het moet. In Midden-Delfland moet voor iedereen helder zijn welke zorg wij belangrijk vinden om te vergoeden en welke zorg niet. De vraag naar jeugdzorg lijkt namelijk oneindig maar de beschikbare middelen zullen dat nooit zijn. Het CDA ziet dat er een tendens is om vormen van zorg te verlenen die voor de decentralisatie niet vergoed werden. Kan het college aangeven of dit ook in Midden-Delfland aan de orde is, zo ja om welke vormen van jeugdzorg gaat dit en wat gaat het college doen om deze tendens te keren? Daarnaast is het CDA benieuwd naar de huidige stand van zaken met betrekking tot het plan van aanpak. Kan het college hier iets over zeggen?

Het college stelt voor om een reserve te vormen voor het sociaal domein. Afgelopen jaar toonde aan dat de kosten voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning gemakkelijk tot forse overschrijdingen leiden. Het CDA vindt het dan ook een goed plan om hier een buffer voor aan te leggen.

Het CDA ziet passend onderwijs voor iedereen als een belangrijk beleidsdoel. Wij zijn dan ook blij dat er niet bezuinigd hoeft te worden op het lokaal onderwijsbeleid. De school is vaak een van de eerste plekken waar jongeren aankloppen voor hulp. Het is belangrijk dat de scholen de weg weten naar de

lokale toegang tot jeugdhulp. Door de aanwezigheid van schoolmaatschappelijk werk op de scholen kan zwaardere hulp voorkomen. Het college geeft aan om € 11.000 op het schoolmaatschappelijk werk op het Lentiz college te bezuinigen. Wij willen van het college weten hoe de inzet van schoolmaatschappelijk werk op het Lentiz eruit komt te zien.

Het CDA wil dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Daarbij gaan we uit van persoonlijke kracht van mensen, we denken in mogelijkheden en kansen en gaan niet uit van wat mensen niet kunnen. Meedoen in de samenleving is van groot belang, ook voor kinderen die opgroeien in armoede. Alle kinderen moeten kunnen sporten, muzieklessen volgen en/of andere culturele activiteiten kunnen volgen. Het CDA neemt dan ook het standpunt in dat de financiële middelen hiervoor beschikbaar moeten blijven. Het voorstel van het college om € 20.000 te bezuinigen in een versobering van de voorzieningen voor de minima is volgens het CDA geen goed plan. Wanneer deze bezuiniging zal worden doorgevoerd dan is er een risico dat er meer gezinnen/kinderen in de problemen komen die vervolgens worden doorverwezen naar ons Maatschappelijk Team. Dit lijkt haaks te staan op het plan van aanpak wat is gemaakt om de kosten binnen de jeugdhulp terug te dringen. Kan het college aangeven waar de versobering van de voorzieningen uit bestaan?

Stichting Welzijn Midden-Delfland neemt een belangrijke en waardevolle plek in binnen onze gemeente. Zij zijn er voor inwoners die behoefte hebben aan een steuntje in de rug en helpen mensen op weg. SWMD biedt informatie en advies, activiteiten en informatieve bijeenkomsten. Hulp vanuit SWMD is laagdrempelig, voor iedereen toegankelijk en heeft een preventieve werking waardoor inzet van zwaardere en dure hulp veelal worden volkomen. De bezuiniging van € 80.000 bij SWMD is volgens het CDA wel een hele forse bezuiniging. Wij willen van het college weten waar deze bezuinigingen uit bestaan en wat de risico's voor onze inwoners zijn.

Bibliotheken zijn belangrijk, met name voor onze jeugd maar ook om laaggeletterdheid tegen te gaan. Het CDA betreurt het dat we wederom genooddaakt zijn om op onze bibliotheken te bezuinigen. Graag willen we van het college weten wat dit mogelijk zou kunnen betekenen voor onze bibliotheken. Tevens willen wij graag dat het college werk gaat maken om aanspraak te kunnen doen op de OCW subsidie voor behoud van bibliotheken in kleine gemeenten. In de periode 2019-2021 is hiervoor jaarlijks € 1 miljoen beschikbaar. Graag ontvangt de CDA-fractie hier een reactie op.

Economisch aantrekkelijk blijven en een duurzaam toekomstperspectief voor onze agrariërs

Economisch gaat het goed in Midden-Delfland, dit resulteert in een zeer lage werkloosheid in onze gemeente. De arbeidsparticipatie in onze gemeente is zeer hoog. Door de ruime arbeidsmarkt lukt het niet altijd om bestaande vacatures op te vullen. Een trend die ook herkenbaar is in onze ambtelijke organisatie. Het CDA vraagt zich af hoe maken wij ons als werkgever aantrekkelijk nu de concurrentie zo groot is?

Speciale aandacht vragen wij voor de situatie van onze boeren. Zonder de hoeders van ons veenweidelandschap zou Midden-Delfland geen bestaansrecht hebben. Kringlooplandbouw is in Midden-Delfland inmiddels realiteit en niet alleen maar toekomstmuziek. Het CDA staat pal achter onze boeren en willen dat boeren de ruimte behouden om hier duurzaam hun bedrijf voort te zetten. Wij ondersteunen daarom van harte de initiatieven van de onlangs opgerichte stichting PUUUR Midden-Delfland om onze lokale producten in de omliggende steden te promoten en op deze manier de stad-platteland relaties te verstevigen en het draagvlak te vergroten. In het kader van de verduurzaming en de plannen voor de komende energietransitie zal duurzame glastuinbouw een belangrijke rol spelen in ons gebied en zal daarom voldoende ruimte moeten krijgen. Welke rol ziet het college voor de duurzame glastuinbouw bij de komende energietransitie?

Tot slot

Ondanks de noodzakelijke bewegingen die leiden tot een flink aantal bezuinigingen, zijn wij in staat om het voorgenomen beleid door te voeren. Voorzieningen blijven op belangrijke punten in stand en Midden-Delfland blijft de gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren blijft. Leidend blijft het welzijn van al onze inwoners. De sociale cohesie in alle kernen en onze buitengebied spelen hierbij een grote rol. Voor ons als CDA is er genoeg uitdaging om ons met grote overgave in te zetten voor Midden-Delfland. De gemeente financien moeten gezond blijven. Dat vaste uitgaven worden gedekt door vaste inkomsten is daarvoor belangrijk. Reserves moeten we gebruiken voor het doel dat we daaraan verbonden hebben, maar we willen geen pot verteren. Wij geven het college een pluim, dat ze ondanks de grote tekorten gezorgd hebben voor een meerjarenbegroting die in 2020 en 2021 op nul eindigt. En voor de jaren daarna zelfs een plus, daarmee kunnen we een aantal onzekerheden voor de toekomst opvangen.